

[Formanden.]

at de af den hidtidige arbejds- og socialminister varetagne beskæftigelsesmæssige anliggender, herunder arbejds-markedskommissionen og anlægsudvalget, fra 1. november 1953 overføres til minister uden portefuille Jens Otto Krag, og

at udnævne fra 1. november 1953 at regne arbejds- og socialminister Johan Niels Alexander Strøm til socialminister og minister uden portefuille Jens Otto Krag til økonomi- og arbejdsminister med bibeholdelse af de under ministeren tidligere henlagte opgaver vedrørende udenrigshandel og økonomisk samordning.

Hvilket jeg herved tillader mig at anmode hr. formanden om at ville meddele folketinget.

Hans Hedtoft.

/ M. Elkær-Hansen.

Folketingets formand.“

I skrivelse af 24. d. m. anmoder indenrigs- og boligministeren om, at der må blive foretaget valg af 2 medlemmer til tilsynsrådet for statens sindssygehospitaller for perioden indtil 31. december 1956 i stedet for tidligere medlem af landstinget, fru Lisbet Hindsgaul, der ikke er indvalgt i folketinget, og landbrugsminister Smørum, der har ønsket at udtræde af tilsynsrådet.

I henhold til grundlovens § 52, jfr. lov nr. 95 af 4. april 1928 om revisionen af statsregnskabet, som denne er ændret ved lov om ændringer i lovgivningen om folketingets valg af medlemmer til visse kommissioner og nævn m. v., vil der være at foretage valg af 1 statsrevisor med stedfortræder for regnskabsåret 1952—53 i stedet for A. M. Hansen, der har nedlagt sit hverv fra 30. september d. å. at regne.

Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Tholstrup, for at han kan fremsætte et anmeldt lovforslag.

Tholstrup: Det drejer sig om et lovforslag om bortfald af omsætningsskatten på motor-køretøjer.

Jeg skal hermed tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om bortfald*

af omsætningsafgiften af motor-køretøjer. Dette lovforslag er parallelt med et lignende lovforslag, som jeg forelagde den 12. november i fjor, jeg henviser til folketingstidende sp. 866 og 1104.

Danmark kan rose sig af at have den højeste omsætningsskat ved køb af et nyt motor-køretøj, opimod 5 gange så meget som Sverige og opimod 10 gange så meget som Tyskland og Norge. Omsætningsskatten stammer fra en tid, da automobilet blev betragtet som luksus, hvad det for såvidt også er i dag for nogle mennesker, men da det antal biler, der udelukkende anvendes til luksusformål, er uhyre ringe i forhold til det store antal, der anvendes til nødvendige formål, er det en forkert betragtning, der ligger til grund for at opkræve omsætningsskat.

Bilen er et transportmiddel, og enhver fordyrelse af transporten betyder fordyrelse af leveomkostningerne. Her rammer man i særlig grad den del af befolkningen, som bor afsides. Jo mere tyndt befolket en egn er, altså jo større afstandene er, des større andel må disse mennesker betale af transportudgifterne. Dette er i forvejen en tung belastning for disse mennesker, men det bliver jo dobbelt tungt, når man påligner dem transportudgifterne ved de mange forskellige motorafgifter.

Et af vor tids problemer er affolkningen af landdistrikterne. En af grundene hertil er, at leveomkostningerne der er uforholdsmæssig stærkt fordyrede, først og fremmest ved de mere kostbare transporter af gods og mennesker.

At et automobil ikke længere kan betragtes som et luksuskøretøj, understreges ikke alene af, at arbejderne i andre lande i større og større udstrækning kører i egen bil, men også af de tal, man kan læse af statistikken, som viser, at vi har ca. 150 000 personbiler i Danmark, men at vi kun har halvt så mange mennesker, der tjener over 15 000 kr. om året, hvilket vil sige, at halvdelen af personbilerne, altså 75 000, ejes af folk med under 15 000 kr. i årlig indtægt, og da der i kategorien af indtægter på mellem 10 000 og 15 000 kr. kun ligger ca. 160 000 personer — tallet er fra 1951 — vil det sige, at adskillige titusinder af bilejere ligger med indtægter på 10 000—12 000 kr. Bilen er for dem et

[Tholstrup.]

produktionsmiddel, idet hele deres eksistens afhænger af deres mulighed for at komme rundt.

Den nuværende boligsituation virker som et stavnsbånd for arbejdere, der må søge skiftende arbejdspladser, i særlig grad alle bygningshåndværkere. Bilkørslen er et af de midler, der kan bruges til at bøde på dette stavnsbånd, og det vil igen sige, at bilens frigivelse vil give let adgang for den danske arbejder til at skaffe sig et motorkøretøj; det vil give rigere erhvervsmuligheder og dermed kunne danne grundlag for såvel indtægts- som lønforbedringer.

De, der har størst interesse i, at bilerne bliver givet fri, er derfor landboere af alle kategorier samt arbejdere, men med den kolossale omsætningskat er det jo netop arbejderne, der afskæres fra at købe sig et automobil, medens de velhavende, som i mange tilfælde tilhører de liberale erhverv, dels har råd til at betale denne omsætningskat, dels har mulighed for at vælte omsætningskatten over på forbrugerne.

Jeg har før sagt her, at bilskatterne hviler særlig tungt på landet, fordi det er her, læger, dyrlæger, jordemødre og andre har de store afstande, men det er som regel ikke disse, det går ud over, idet de blot kan lægge de forøgede udgifter på sygebesøgene, hvilket også klart kommer til udtryk, hver gang der forhandles om taksterne. Vil man tjene disse to store befolkningsgruppers interesser og dermed, da det er så vigtige befolkningsgrupper, landets interesser, bør man altså se at komme af med omsætningskatten snarest muligt.

Imidlertid går mit forslag ikke ud på at afskaffe motorskatten på een gang, men det indeholder en aftrapning, som tages i tjeneste til et andet formål, nemlig at nedsætte tempoet for køb af biler ved en frigivelse, som jeg håber kan gennemføres i den nærmeste fremtid, f. eks. efter mit forslag til beslutning om frigivelse af importen af motorkøretøjer fra lande, der er tilsluttet den europæiske betalingsunion.

Jeg anbefaler varmt, at man følger denne opfordring, og skal iøvrigt henviser til førnævnte sp. 866 og 1104 i folketingstidende 1952—53, hvor jeg har givet en mere udtømmende forklaring.

Formanden: Eksemplarer af det fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl. og forslag til lov om ændringer i folkeforsikringsloven om forhøjelse af grundbeløbene, forhøjelse af renten med tillæg i kommunegrupperne II og III til samme størrelse som i kommunegruppe I samt om forhøjelse af brændselstillæg, invaliditetstillæg og lommepenge til rentemodtagere på alderdomshjem [af Ragnhild Andersen m. fl.].

Valgt blev: *Kaj Andresen, Bundvad, Kai Jensen, Peder Jensen, Kjældgaard, Mørk, Sofie Pedersen, Edel Sarante, Søren Andersen, N. Chr. Christensen, Holmberg, Lorentzen, Ellen Poulsen, Gertie Wandel, Clausen (Olufskjær), Poul Sørensen og Svend Jørgensen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om kommunale valg.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 229; fremsættelsen findes i tidenden sp. 207).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Holger Eriksen: Det foreliggende forslags formål er at bringe bestemmelserne i den kommunale valglov så nær op til folketingets valglov som muligt, og dets tyngdepunkt ligger naturligvis i, at skattebetalingsbetingelserne udgår. Disse falder i to dele, nemlig for det første kravet om, at man skal være kommunal skatteyder, og for det andet, at man skal have betalt visse nærmere angivne kvartalers skat.

Nu er en skattecensus som betingelse for valgetsudøvelse ingenlunde noget ukendt begreb. Det har været praktiseret i de fleste lande, også for de politiske valgs vedkommende, og har sandsynligvis sin rod i, at man ikke anerkendte begrebet samfundsborgere, men kun begrebet skatteborgere.